

Forfatter: Bagger, Carl

Titel: Udrag fra Udvalgte Skrifter

Citation: Bagger, Carl: "Udvalgte Skrifter", i Bagger, Carl: *Udvalgte Skrifter*, udg. af OSKAR SCHLICHTKRULL , 1928, s. LXI. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bagger01val-shoot-idm140621538514512/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

rense Jorden fra Helvedes Besmittelse. Krig vil jeg da føre (i det mindste i Ord, maaske engang i Daad) mod Enhver, som bekriger Tanken, og af alle Tankens Fjender er og var Tvangsherskere og Øretudere altid de værste. Jeg véd ikke, hvem der vil sejre; men om jeg kunde vide det forud, det skulde intet Baand kunne lægge paa min ærlige, svorne ligefremme Afsky for ethvert Despoti i ethvert af Jordens Folk.«

Naar Bagger fører lignende Ord i Munden, kan det dog ikke nægtes, at det ogsaa her klinger som en ret tom Eftersnakken. Som en fast og virksom Bestanddel af hans Personlighed indgik de aldrig.

Endvidere skal jeg nævne, at de religiøse Udtalelser, som Johannes Harring lægger sin Broder i Munden, synes at være et saa godt som ordret Citat fra Childe Harold (III. 104): »Man siger . . . at jeg ikke har nogen Religiositet . . . mine Altre er Bjergene og Havet, Jord, Luft, Stjerner. Alt hvad der udspringer fra det store Hele, der har frembragt og atter vil modtage Sjælen«. Hos Bagger: »Johannes, jeg er stricte talt ingen rettroende, — — vore Kirker tykkes mig for smaa: min Domkirke er den massive Verdenskugle, hvis Altertavle er det uendeligt svulmende Ocean, hvor Fregatten gaar for fulde Sejl, og hvor Maleriet bestaar af Sol og Maanes og Stjerners Afspejling i Overfladen . . .«

Og endelig. Da Arthur Harring skal dø, griber han af Feberfantasier af en saa krigerisk Art, at Madvig gør den ogsaa her rigtige Bemærkning, at disse Betragtninger kun lidet falder sammen med Arthurs alt andet end martialske Gemyt. Det er muligt, at Forklaringen ligger i, at Bagger har haft

sin Helt Byrons Dødsstund for Øje. Han laa i Vildelse, troede, han kommanderede, og raabte: Fremad, fremad, Mod!

Naar Byrons-Paavirkningen hos Bagge i alt væsentligt forekommer som en paataget Gestus, er Grunden vel ogsaa den, at Typer som *Childe Harold* og *Don Juan* er af et Verdensformat, som kun daarligt lod sig tilpasse i vore smaa provinsielle Forhold i 30'ernes København — Milieuet og Atmosfæren her er saa helt forskellige fra de byronske Heltes. Det er ikke Albions Land, det er ikke Italien og Grækenland, som er Skuepladsen for Baggers Personer, det er Smaaborgernes Knejer i den lille lukkede By. Dette har været bestemmende for Typen, og her møder vi da Paavirkning fra en anden Digter, som ogsaa besang Knejelivet i den lavere Børgerstand: C. M. Bellman.

Saa vel Bagger som Bellman havde viet deres Digterliv til Bacchi Tjeneste, og for dem begge var Kro- og Skænkestuerne Steder, over hvis Indgang der, som Heiberg siger i sin Afhandling om »Bellman som komisk Dithyambiker« — stod skrevet: »Træder ind! thi ogsaa her ere Guder.«*)

I vildeste Hopsa paa Hamburger Berg
Fornam jeg dog Mozart, om end kun som Dværg.

Disse Linier af Bagger er betegnende for baade Slægtskabet med og Afstanden fra den svenske Digter.

Mens Bellmans »Kroliv er romantiseret af Naturomgivelserne og omkranset af mythologiske Guder

*) J. L. Heiberg: *Prosaiske Skrifter* V. Side 43.